

AIDS Világnap

2014. december 1.

Magyarország HIV/AIDS szempontjából a világ kedvezőbb helyzetű országai közé tartozik. 2014. június 30-ig 2716 (2097 férfi, 284 nő, 335 ismeretlen) HIV-pozitív személyt, ezen belül 769 (675 férfi, 94 nő) AIDS beteget regisztráltak. **A HIV-pozitívak száma ennél lényegesen magasabb, becslések szerint a fertőzöttek mintegy fele nem tud fertőzöttségéről. Napjainkban a szűrővizsgálatok számának növelése, a szűréshez való hozzáférés javítása a szakmai és a civil szervezetek egyik legfontosabb feladata.**

Tények a HIV/AIDS-betegségről

A HIV és az AIDS olyan fogalmak, amelyek több mint 20 éve részei a köztudatnak. De vajon biztosan tudja mindenki mi a különbség a kettő között, illetve azt, hogy hogyan fertőződhet meg a szervezet?

A HIV és az AIDS, mi a különbség?

A HIV az angol „**Human Immundeficiency Virus**” rövidítése, amelynek magyar jelentése emberi immunhiányt okozó vírus. Az AIDS az angol „**Acquired Immune Deficiency Syndrome**” rövidítése, magyarul szerzett immunhiányos tünet-együttes, amelyet a HIV fertőzés okoz.

A közfelfogás nem tesz különbséget a két rövidítés között, annak ellenére, hogy orvosilag a két elnevezés mögött jelentős különbség van.

A HIV pozitívítás a fertőzés tényét jelzi, azt, hogy a vírus jelen van a szervezetben. A HIV fertőzött személy **hosszú ideig, évekig, akár évtizedekig is tünetmentes** lehet. Ez alatt az időszak alatt az immunrendszer csak részben károsodott, azaz még működik a védekezőrendszer más fertőzések és daganatos betegségekkel szemben.

Az AIDS rövidítés jelentése azt foglalja magában, hogy az immunrendszer károsodása már súlyos, és megjelennek a betegségekre jellemző tünetek. A laboratóriumi értékek kórosak, a szervezet érzékenyebbé válik a legközönségesebb fertőzésekre is, emiatt a banális légúti betegségek is súlyosan zajlanak. Egymást érik a gombás, bakteriális és vírus fertőzések, szövődmények, szervi károsodások, például az idegrendszeré, az emésztőrendszeré vagy a vizeletelválasztó rendszeré.

Hogyan fertőződhet a szervezet?

- Ha az anya fertőzött, a gyermek a terhesség, a szülés és a szoptatás során fertőződhet
- Intravénás kábítószer-használattal, ha a tűt fertőzött személlyel osztjuk meg;
- A fertőzött intravénás kábítószer-használó két úton is továbbadhatja a vírust: egyrészt a vele közösen használt fecskendővel és tűvel, másrészt szexuális úton
- A szex minden fajtájával, amikor a nemi váladékkal nyálkahártya érintkezik
- Már egyetlen védekezés nélküli (óvszer) szexuális kapcsolat, vagy egyetlen egyszer beadott kábítószer is veszélyes lehet!

Hogyan NEM terjed az AIDS?

A felmerülő tévhitekkel ellentétben az AIDS nem terjed:

- közös mosdó és WC használatával,
- érintéssel, öleléssel vagy csók útján,
- uszodában, közös zuhanyozóban vagy fürdőszobában,
- tüsszentéssel, köhögéssel,
- iskolában, munkahelyen, szórakozóhelyen és a szokásos érintkezéssel,
- a betegeknek nyújtott baráti szeretettel, gyengédséggel és gondoskodással.

Mik a fertőzés korai tünetei?

A fertőzést követő 1-2 hónapon belül az esetek 30 százalékában enyhe, magától múló tünetek jelentkezhetnek. Kiütések, nyirokcsomó-megnagyobbodás, levertség, láz, izomfájdalom léphet fel a test egészén. A tünetek néhány hét alatt maguktól elmúlnak, de ha a HIV fertőzés lehetősége felmerül, orvoshoz kell fordulni!

Kiknek javasolt a szűrővizsgálat?

- Mindenkinek, akinek az elmúlt hónapokban volt olyan kapcsolata, ahol a partner szexuális életéről semmit sem tud
- Mindenkinek, akiknek az elmúlt hónapokban a leginkább veszélyeztetett földrészekről – például Távol-kelet, Afrika – volt védekezés nélküli szexuális partnere
- Minden olyan intravénás droghasználónak, aki a tűt és fecskendőt másokkal közösen használja
- Mindenkinek, aki az elmúlt hónapokban olyan intravénás droghasználóval létesített védekezés nélküli szexuális kapcsolatot, aki a fokozottan veszélyeztetett Oroszországból, a Balti államokból, vagy Ukrajnából érkeztek
- Javasolt olyan párnak, akik most találtak egymásra. Érdemes együtt elmenni, és tiszta lappal, felszabadult, nem a múlt kísértéseivel állandóan hadakozó, rettegő kapcsolatot kialakítani!

Mikor mutatható ki a fertőzés a szervezetben?

A fertőzést követő 4-6 hét múlva jellegzetes ellenanyagok jelennek meg a vérben. „Ablak periódusnak” nevezik azt az időszakot, amikor a vírus már a szervezetben van, de még laboratóriumi vizsgálattal nem mutatható ki az ellenanyag. A szokásos szűrővizsgálattal, csak az ablakperiódus elteltével lehet bizonyítani a fertőzést.

Térítésmentes, anonim szűrésre és tanácsadásra mindenkinek lehetősége van Budapesten és több vidéki helyszínen egyaránt.

Forrás: <http://www.egeszseg.hu/tenyek-hivaidis-betegsegrol/>

A regisztrált HIV-fertőzött személyek rizikócsoportok szerinti megoszlása

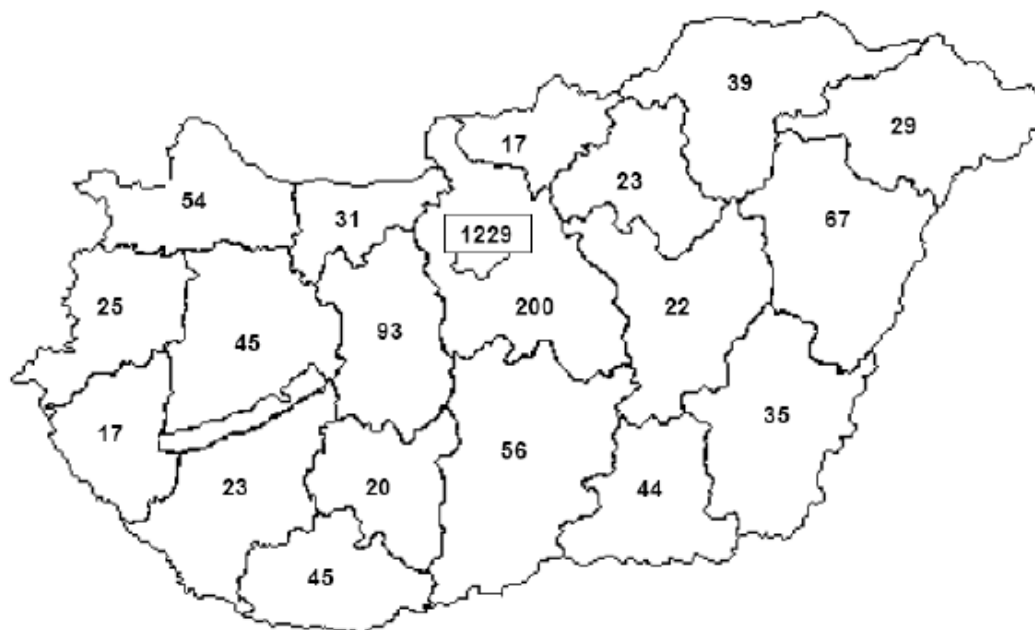
Év	Rizikócsoportok								
	Homo/ biszexuális	Hetero- szexuális	Hemofiliás	Transzfúziós recipiens	Intravénás kábitószer- élvező	Nosocomialis	Maternalis	Ismeretlen	Összesen
1985-2008	853	281	32**	23**	22**	16**	7	397	1631
2009	87	23	0	0	0	0	2	28	140
2010	126	18	0	0	0	0	0	38	182
2011	106	19	0	2*	0	0	0	35	162
2012	148	23	0	1*	0	0	1	46	219
2013	161	24	0	0	1*	0	1	53	240
2014. I-II. n. év	80	14	0	0	0	0	1	47	142
Együtt	1561	402	32**	26**	23**	16*	12	644	2716

* Importált esetek

** Importált esetekkel együtt

Forrás:OEK Epiinfo 21. évfolyam 39. szám 2014. 10. 03.

A nyilvántartott HIV-pozitív magyar és külföldi személyek* területenkénti megoszlása (n=2114)

*A térkép nem tartalmazza az anonim és az ismeretlen lakóhelyű HIV-pozitív személyeket

Forrás:OEK Epiinfo 21. évfolyam 39. szám 2014. 10. 03.